

تاریخ معاصر ایران در دوره قاجار (سیاسی - فرهنگی)

تألیف
محمود حکیمی

www.ketab.ir

سرشناسه : حکیمی، محمود، ۱۳۲۳ -
 عنوان و نام پدید آور : تاریخ معاصر ایران (قاجاریه) / تألیف محمود حکیمی.
 مشخصات نشر : تهران: نامک، ۱۳۸۶.
 مشخصات ظاهری : ۶۴۰ ص.
 شابک : 978-964-6895-75-1
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا.
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیر نویس.
 موضوع : ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۳۴۴ ق.
 رده بندی کنگره : ۲ ت ۸ ح / ۱۳۱۱ DSR
 رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۷۴
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۰۹۳۴۳۰

انتشارات نامک با همکاری انتشارات جاویدان

تاریخ معاصر ایران در دوره قاجار

تألیف: محمود حکیمی

نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه؛ لیتوگرافی؛ ترنج رایانه

چاپ و صحافی: امیرکبیر

قیمت: ۱۷۰ هزار تومان

ISBN: 978-964-6895-75-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۸۹۵-۷۵-۱

تمامی حقوق این اثر برای نشر نامک محفوظ است

تکثیر یا تولید مجلد آن کلاً و جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی و صوتی)

بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد

مرکز پخش: پارسه ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵، داخلی ۱

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۲۵	فصل اول تأسیس سلسله قاجاریه
۳۳	فصل دوم سلطنت آقامحمدشاه (آقامحمدخان)
۴۱	فصل سوم دوران سلطنت فتحعلی شاه
۷۹	فصل چهارم دوران سلطنت محمدشاه غازی
۱۰۹	فصل پنجم دوران سلطنت ناصرالدین شاه
۱۷۹	فصل ششم نتایج استبداد عصر ناصری
۲۱۹	فصل هفتم جنبشهای مردمی در شهرهای ایران
۲۶۷	فصل هشتم تحولات فرهنگی عصر ناصری
۳۲۷	فصل نهم تلاش برای بیدار ساختن مردم
۳۶۵	فصل دهم دوران سلطنت مظفرالدین شاه
۴۱۴	فصل یازدهم دوران سلطنت محمدعلی شاه قاجار
۴۷۷	ضمیمه ۱: متن قرارداد ۱۹۰۷
۴۶۱	فصل دوازدهم دوران سلطنت احمدشاه قاجار
۴۹۷	فصل سیزدهم انقلاب مشروطیت، پدید آورنده تحولات نوین فرهنگی

بسم الله الرحمن الرحيم

در کشوری که مردمش تاریخ نمی خوانند
سالخوردگانشان مانند خردسالانند.

ارنست رنان

مقدمه

تاکنون درباره ضرورت و اهمیت مطالعه تاریخ مطالب بسیار نوشته اند و قصد من نیست که در این مقدمه آن مطالب را تکرار کنم و فقط در آغاز سخن این مطلب را از سبک و سبک (۱۰۶ ق.م - ۴۳ ق.م) فیلسوف، سیاستمدار و خطیب مشهور رومی نقل می کنم که گفت: «آنکه تاریخ نخوانده باشد حتی در بزرگسالی کودکی بیش نیست» و ما در هنگام گفت و گوی روزانه با اشخاص و حتی کسانی که از تحصیلات بالا برخوردارند متوجه ارزش این سخن می شویم. آن کس که تاریخ خوانده است در هنگام قضاوت در مورد اشخاص و یا تحلیل اوضاع سیاسی و اجتماعی با هوشمندی و تدبیر سخن می گوید و آن کس که تاریخ نخوانده باشد همچون کودکان قضاوت می کند و همچون کودکان حرف می زند و قادر به تحلیل هیچ واقعه اجتماعی نیست.

پس از درک ضرورت مطالعه و اهمیت فهم تاریخ، این پرسش پیش می آید که مهم ترین مقوله تاریخی که نوجوان و جوان باید در اندیشه آن باشد چیست؟ اگر این سؤال را از یک انسان فرهیخته و آگاه به مسائل تاریخی پرسید جواب خواهد داد که: علت و معلول وقایع تاریخی. زیرا که وقایع تاریخ در تمام جوامع انسانی همچون حلقه های زنجیر به هم وصلند. هر انسانی در طول زندگی خود تجربه های بسیار کسب می کند. استفاده از این تجربه ها موجب می گردد که کمتر اشتباه کند. اما روشن است که عمر یک انسان به تنهایی برای کسب هرگونه تجربه ای کافی نیست، علمی که در اینجا به کمک انسان می آید همان «علم تاریخ» است. تاریخ دربردارنده تجربه های انسانهای بسیاری است که در طول قرنهای گذشته زندگی کرده اند.